

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm XI. Ad audientiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

teret Iudici incerto, seu quem impetrans elegerit, non concessa parti alteri recusandi potestate.

CAPITVLVM XI.

Ad audientiam.

PARAPHRASIS.

H. de sancto Stephano, qui ab Episcopo suo excommunicatus fuerat, literas tanquam à Sede Apostolica missas præsentavit, in quibus de absolutione ipsi conferenda cōtinebatur: sed quia propter vitium latinitatis suspectæ erant, Episcopus remisit eas ad Lucium II. Papam: Qui hīc respondet; cū dicit̄ literæ manifestum in constructione peccatum cōtineant, non esse ipmis fidem habendam.

SUMMARIUM.

1. *Rescriptum, quod manifestum in constructione vitium siue solecismum continet, tanquam falsum rejici debet; nisi in eo stylo Curie, vel Camera Apostolica conforme sit, cum quo conferendum.*
2. *Et hoc locum habet non tantum in rescriptis Pontificiis omnibus iustitia & gratia; sed etiam in rescriptis & priuilegiis aliorum Principum.*

Non autem in instrumentis Notariorum,

NO TANDVM VN. Literæ, que tanquam ab Apostolica Sede missæ afferuntur, si in constructione verborum vitium manifestum, siue solecismum contineant, tanquam false rejici debent. Ratio est: Quia rescriptum Principis transit per multas manus, & magna maturitate decoquitur, c. Apostolice 4. causa 35. quæst. 9.

2. Ampliari debet doctrina primò cum Abb. hīc n. 3. Ut intelligatur de omnibus rescriptis Pontificiis, siue sint iustitiae, siue gratiae. Secundò, ut locum etiam habeat in rescriptis & priuilegiis aliorum Principum; cū eadem sit ratio. Non autem locum habet in instrumentis Notariorum, secundum Gloss. fin. hīc Felin. in c. ex parte n. 2. de fide instrum. Quia

vnum hominem errare proclive est, l. errore 7. C. de testament. & in l. 2. C. de errore aduocatorum dicitur, quod error libellum scribentis parti nocere non debeat: si ostendi possit, vel ex coniecturis appareat, à scribente erratum fuisse. Videri possunt quæ docui lib. 1. Theol. moral. tr. 4. c. 22. n. 27.

His addendum est, ex Petr. Gregor. Tholosano super hoc c. verbo peccatum: Antequam Pontificium rescriptum propter vitiam latinitatem rejiciatur, verba eius conferenda esse cum stylo Curie, aut Cameræ Apostolice, videndumque, num loquendi modulus dissimilis sit, necne: Cūm non propter falsam latinitatem præcisè, sed inde ortam præsumptionem fraudis, rescriptum rejici debeat: Præsumptio autem cedit veritati, quando Principis voluntas probabilissime appetit, sicuti etiam Gl. hīc fatetur ver. manifestum, circa medium.

Si dicas, Ex hoc sequi, nullum esse discrimen inter Principis rescriptum, & Notarij, alterius siue similis personæ scripturā. Respondeo, Imo esse discrimen, Quod Principis rescriptum, in quo error manifestus contineatur, ob rationem in t. not. positam, magis suspectum sit de falsitate; vt non tam facile quipiam admittatur ad probationem contrarij: quandoquidem suspicio hæc siue præsumptio est iuris & de iure; nisi contrarium indubie appareat.

CAPITVLUM XII.

Ex parte S.

PARAPHRASIS.

Capella Emptonensis suberat Ecclesiæ de Tarento, cuius Rector de Tarento erat Sebastianus. Onuphrius Diaconus item intendit Capellano Emptonensi coram Ordinario; ab eius sententia appellat Onuphrius, sed appellationem non prosecutus expellit Capellanum. Veram Sebastianus causam sui Capellani prosecutur, & à Sede Apostolica literas ad iudices delegatos impetrat. Ab his in iudicium